

لواضع الحليم

18

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

شکر مر خداوندی را که پایه انسان بر مایه علم بنده فرمود
وَهُلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا
يَعْلَمُونَ وَاِنَّمَا يَخْشَى اللَّهَ مِنْ عِبَادِهِ الْعُلَمَاءُ
 در مدح علما، نازل نمود سرور کائنات و مفر موجودات را
لَقَدْ رَفَعَ رَبِّيَ ذُنِّيَ عَلِيًّا یا مور ساخت و بالو البشر را
 به پرچم علم آدم اَلْاَسْمَاءُ لواء سجودی افراخت و
 صلوات را کلمات بر آن سر و فر موجودات صلی الله
 علیه وسلم که مران امت خود را بتاج ج
مُرْتَبِعِ الله به خیر و ایقافه فی الدین
 متوج گردانید و طالبان علم دین را بمقتضای ج مَنْ
سَلَكَ طَرِيقًا يَلْتَمِسُ فِيهِ عِلْمًا سَهَّلَ اللهُ لَهُ

طریق

طَوَافًا إِلَى الْجَنَّةِ **البو هزيرة** رواه مسلم بوصول جنات
 مژده رسانید **ترجمه** به تحصیل علم آنکه ره طی نمودند خدا پیش
 رهی سوی جنت کشود آدمی را فکر عقبی بر ضرور و تیرود
 مقدم از همه امور چه جنات استعاره دوزخی چند است عاقبت
 کار یا خداوند است پس طریق تحصیل نجات منحصر است
 چیر که آن علم و عبادت است و ظاهر است که عبادت به
 علم راست نیاید و مجاهده بسیار باید تا بنج خود راستی
 رضوان و عفو ان سبحانه تعالی نماید لهذا طالب سعادت
 عقبی را سعی و اجتهاد در علوم دین می باید تا گوی از پیدا
 نیک نختی رباید و عبادت او بر وفق رضای الهی و مطابق
 شرع رسالت پناهی صلی الله علیه وسلم آید چنانچه
 در صحیح ترمذی حدیثی بروایت ابو دراء آورده که فرمود
 يَا مَعْشَرَ صَالِيِيْنَ اَللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ **ه** اِنَّ الْعَالَمَ كَيْتَغْفَرُ
 مَرْبٍ فِي السَّمَوَاتِ وَمَرْبٍ فِي الْاَرْضِ حَتَّى
 الْخَيْتَانِ فِي جَوْفِ الْمَاءِ وَاِنَّ فَضْلَ الْعَالَمِ

عَلَى الْعَابِدِ كَفَضْلِ الْقَمَرِ لَيْلَةَ الْبَدْرِ

عَلَى الْكَوَالِبِ **ترجمه** مبدیای همه ماسیان صبح و شام

مخوانند بخشش برایش مدام **ترجمه** بقا بد بود فضل اهل علوم

چو ماه و شب چارده بر نجوم **ترجمه** یقین دان که شد وارث نبیا

بر آنکس که آموخت علم مبدی **ترجمه** بروایت ابوامامه رضی الله

عنه در ترمذی آمد مروی است که فرمود **ترجمه** فضل

الْعَالِمِ عَلَى الْعَابِدِ كَفَضْلِي عَلَى أَدْنَاكُمْ وَإِنَّ

اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ وَأَهْلَ السَّمَوَاتِ

ترجمه بود فضل عالم بر زاهدان **ترجمه** چو فضل نبی بر همه مردمان

خدا و فرشته و اهل سما **ترجمه** وَالْأَرْضِ مِنْ حَتَّى الثَّمَلَةِ

فِي حَجَرِهَا وَحَتَّى الْحَوِثِ لِمَصْلُوكٍ عَلَى

مُعَلِّمِ النَّاسِ الْخَيْرُ **ترجمه** و ز اهل زمین مورد در خانهها

همه ماسیان هم دعا می کنند **ترجمه** بر آنکه تعلیم دین می دهند و

فرمود صلی الله علیه وسلم **ترجمه** مَنْ حَرَجَ فِي طَلَبِ

الْعِلْمِ فَهُوَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ حَتَّى يَرْجِعَ وَهُوَ

دانشمند

ترجمه برآید بی خواندن علم اگر کسی از خانه خویش بیرون
بود چون مجاهد براه خدا نهند تا که در خانه خویش بماند **حدیث**
تَدَارَسُ الْعِلْمُ مِنْ سَاعَةِ الدَّلِيلِ خَيْرٌ مِنْ
اِحْيَائِهَا رواه ابن عباس بنابر آن بر ستم لازم است
و بی درس علمی چو اندک زمان بود به زبیداری شب بیداری
که خود را بجلدی تمام و سرعت لا کلام داخل کرده علماء و فرقه
فقها ساز و تا بیکم نبی صادق مصدق مستوجب حبس
و مستحق شفاعت نبوی و وارث مصطفوی گردد و بر تبه
شریف مطابق حدیث **عبد الله بن عمر و انما العتق**
مُعَلِّمًا زود تر فایز شود آدم برین که درین زمانه پیشو و بلا
بسیب و اخوان و احباب و کثرت مشایخ امور ناگزیر دنیا
و هجوم نوائع و علایق بی انتها وصول در زمره علماء
و دخول در کرفه فقها در حیرت اشکال پس سخت عقبن
لاخل بود و گرنه ازین کاری کشود و چاره آن هیچ نبود
بجز آنکه خود را طبعاً به کرام و علماء عظام و مساعی جمیل

الشیان بما رسید که سوال کردند از پیغمبر صلی الله علیه و سلم
از قدر و حد علمی که طالب بر تحصیل آن داخل زمره علماء و
سعدا و کبر و در مرتبه عالیه مذکور رسیده چنانچه در مشکوٰۃ روا
ست از ابو در دا ج قال سئیل رسول الله صل
الله علیه و سلم ما حد العلم الذی
اذا بلغه الرجل کان فقیها فقال رسول الله
علیه و سلم من حفظ علی امتی امر بعین
حدیثی فی امری فقیها بعینه الله فقیها و کنت
له یوم القیمه شافعا و مشفعا و شهیدا

ترجمه هر چه رسید به آن رسول و جیه: از علمی که در روز
فقیه: بفرمودن امت خوش نهاد: چهل از احادیث کرد
انکه یاد: برانگیزد او را بحشر خدا: میان فقیهان برزخ
شفیع اش در آن روز است شوم: کواش بر ایمان و
طاعت شوم: از اینجا ظاهر و هوید گشته که انسان نباید درین
چهل حدیث زود داخل زمره علماء و سادات و کبریا